

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši pondeljke in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tujdežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in zadejake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne pettovrste 6 kr., če se oznani enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Posredovanje.

Sicer smo mi te misli, da v srbsko-turškem ratu nij še vseh dnij večer, da Turki, če so prav Timok na dveh krajih prestopili in sedaj po južnovzhodnej srbskej meji srbska naselbina in mestica palijo, vendar nijsi še Srbov zmagali. Skozi mnogo sotesk in črez marsikateri jarek in hrib, izza katerega jih čaka Srb in jih bo decimiral, predno pridejo do moravske planjave, bodo morali Turki še plezati, in tam se bodo stoprav izkazalo, ali Srbin, katerega otec je znal na pol goloròk izgnati Turčina iz dežele, nij več one krv, ki je rodila Miloše in Črnejurje, ali zdanji Srbin manj ognjeno ljubi in braniti zna svobodno domovino, kakor je zdaj, nego pa zasužnjeno in porobljeno, kakor je bila. Nij še vse izgubljeno, če so Srbi Zajčar in Knjaževac pustili, kakor pri nas mnogi rodoljubni strahljivci jadikujo. Kako se je na Nemškem pod Napoleonom, kako isto tačas na Ruskem po velicih izgubljenih bitvah na jedenkrat vdignil narod in zapolid zmagovalnega sovražnika iz dežele! Kako se so Amerikanci dolgo in z opotečo srečo za svobodo borili! In vsa zgodovina je polna tacega.

Če torej o posredovanji govorimo; to je o tem, kedaj in kako bodo velevlasti, v prvej vrsti Rusija, posegle vmes in rekle Turčiji, „stoj!“ upanja ne izključujemo, da tega posredovanja niti treba ne bode. Vendar je tudi mogoče, je nekim celo resnici podobno, da bode tega posredovanja treba. Časniki zlasti, ki so Slovanom sovražni (in tacih je naj-

več) so uže nekaj dnij lagali, da je srbska vlada uže prosila za to posredovanje ali za medijacijo, da je pa bila odbita, da hočejo Srbijo svojej osodi prepustiti, itd. Ali zdaj sama „Pol. Corr.“ poroča oficijozno, da Srbija dozdaj še nikogar nij prosila naj posreduje in mi prav verujemo, da je res, kar se Rističu pripisuje, ki je nepotrebno te medijacije na glašal, češ, Srbija si bode uže še sama pomagala.

Kadar bode posredovanja treba, smemo se Slovanje brezuvetno in gotovo na Rusijo zanesti, da ne bode pustila Srbije uničiti. To smelo ponavljamo, če se tudi protivni listi uže veseli, da je Anglija v tem jej roke zvezala, če tudi ljuti Magjari in judovski Nemci zoper to govoré in hinavsko milujejo hrabri narodič, ki je pogumno prijel orožje, da bi brate osvobodil. Z Rusijo vred pojde v tem smislu tudi Avstrija; za to je porok shod našega in ruskega cesarja v Zakupih. Magjari ne bodo zmagali v svojej slovanosovražnosti. Celo Nemčija, če prav nerada in proti svojemu srcu, pojde z Rusijo v tem smislu, ker se boji francoskega maščevanja in zato mora rusko priateljstvo ohraniti si. Mi se torej koncem za Srbe ne bojimo v nobenej eventualnosti. Osoda turških Slovanov se bodo potem tudi zboljšala. Turki pa tudi ne bodo rešili se skorajšnje pogube, če tudi zmagajo. Oni so duševno nerodovitni, in če zdaj še več moči kažejo, kakor smo pričakovali, podobni so le obstrelenemu levu, ki lovcu more še veliko rano zadati, ako se mu bliža, ki pa vendar pogine vsled smrtonosne krogle, ki jo ima v drobu.

Jeden vspeh vojne.

— r. Mala Srbija je pričela boj s Turčijo, ter prevzela nalogu odpraviti iz Evrope vpliv surovega mahomedanstva, razširiti kulturno po lihadah, stoletja vzdihovajočih pod težkim jarmom in postaviti na carigradske mošeje pravoslavni križ, kateri se je ondi blesketal nekedaj. — Denes še ne moremo razsoditi, ali bodo vnete srbske čete dosegle ta svoj namen ali ne. Mogoče je, da fanatične azijaške trope preplujejo malo državico in da zopet — a le za malo časa — pada krščanstvo pred islamom.

Če pa tudi ta boj ne prinese zaželenih sadov, če bodo uničene pred barbaričnimi silami srbske moći, če tudi zasije polmesec na rovih belgrajskih ter se izpolnijo želje nemško-židovskim novinarjem — toliko lehko vidimo uže sedaj, da Srbija nij razvila brez vplivov vojnega svojega praporja, da nij tekla kri ob Timoku in ob Moravi brez vspeha in da rastejo na teh bojnih poljih v prihodnje krvavoredeče rože, katerih bodeče trnje se bode globoko zasadilo nekedaj v turško pogansko meso.

Srbski sedanji boji, naj je izid njihov tak ali tak, — vzbudili so slovansko zavest, od juga do mrzlega severja, od vzhoda do zahoda, in to je velikanski pomen te vojske, kateri bode imel svoje nasledke v prihodnjih časih. Istina je, ka vse Slovanstvo zre s srcem trepecim na srbske zastave, in istina je, da bode vse Slovanstvo v groznej bolesti morale vskliknilo, ako se bode te zavesti.

Listek.

Pomladanski valovi.

(Roman, spisal Ivan Turgenev; poslovenil dr. Maks Samec.)

II.

(Dalej.)

Akoravno nij imel Sanin najmanjšega pojma o medicini, je vendar vedel za gotovo, da štirinajstletnega dečka ne zadene udar.

— „To je omedlevica, a ne udar,“ spregovori on obnivši se k Panteleonom. „Imate katero krtačo?“

Starček vdigne lice. — „Kaj?“

— „Krtačo, krtačo,“ ponavlja Sanim po nemški in po francoski. — „Krtačo,“ pristavi on ter pokaže z rokama, kako se čisti obleka.

Starček ga je razumel.

— „A, krtače! spazzette! Da bi krtače ne bilo pri hiši!“

— „Dajte jih sem; slevimo telovnik in začimo ga drgniti.“

— „Dobro . . . Benone! Ne bi bilo dobro tudi vode djati na glavo?“

— „Ne . . . pozneje; stopite precej po krtačo.“

Pantaleone postavi skleničo na stran, gre hitro ven in se kmalo zopet povrne z dvema krtačama, jedno za glavo, drugo za obleko. Kodrast pudelj ga je spremjal in prisiljeno mahlja z repom, radovedno ogledovaje starčeka, deklino in Sanina — kakor da bi hotel vedeti, kaj pomenja ves ta šunder.

Sanin je brzo slekel telovnik z ležečega dečka, raztegnil kolar, zasukal rokave njegove srajce — in vzemši v roke krtačo začne z vso silo drgniti po prsih in rokah. Tudi Pantaleon je drgnil z drugo krtačo po dečkovih hlačah in črevljih. Deklina pa se je vrgla na tla poleg divana, prijela z obema rokama za glavo, ter nepremakljivo zrla v lice svojemu bratu.

Sanin je marljivo drgnil, mej drganjem pa ogledoval po njej. Moj bog? Kakšna krasota je bila ona!

III.

Njen nos je bil precej velik, lep, upognjen; njeno lice skladno, barva kot slonova kost ali

mlečni jantar, volneni lesk njenih las kakor pri Allorijeve Juditi v palači „Pitti“ — posebno oči, temno-modre, krasne, sijajne — posebno zdaj, ko je njihov blesk žalost in gorje omračilo! Sanin se je nejevoljno spominjal na divni kraj, od koder se je vračal . . . Da, celo v Italiji nij videl nič jednacega? Dekle je dihalo redko in nemirno, videlo se jejje, da je pričakovala vsak trenutek, da začne dihati tudi brat.

Sanin nij jenjal drgniti dečka; on nij gledal samo na dekleta, tudi originalni starček, figura Pantaleona ga je zanimala. Starček je uže onemogel in sopihal. Pri vsakem udaru s krtačo je bližej skočil in jokavo zahrknil, ogromni šopki las, zmočeni od potu, so težki guljali zdaj na jedno, zdaj na drugo stran, kakor korenine od vode izpodmire rastline.

„Izzujte mu saj črevlje“ — mu je hotel reči Sanin . . . Pudelj izburjen nenavadnostjo vsega, kar se je zgodilo, se je spel na zadnje noge in začel lajati.

— „Tastaglia — canaglia!“ je zasikal nad njim starec.

Ta trenotek se je devino obliče spreme-

vkloniti pred konjskimi repi oholih paš, ter jih poteptajo Turki v prah. To je tista slovanska zavest, katera bode nekedaj prišla do zmage v orijentu, katera je bila uže tolkokrat ponižana, in katera se je vendar še vselej z večjo močjo dvignila iz svojega propada. — Ta zavest bode živila naprej in najtudi sedaj premaga Turčija, ta premaga bude le začasna in nekedaj pride dan, kateri bode zadnji evropejskemu mohamedanstu in ta dan si bode — pribojila slovanska zavest.

Naj rajajo židje, naj si manejdi diplome roke, orijent bode vendar le slovanska domena, in če se podaljša s fanatizmom turška vlada za nekaj let, je to vendar le milostni obrok, katerega je primoran terjavec dovoliti svojemu dolžniku. Ali procenti te prolongacije so tako visoki, da bode ubogi dolžnik konec obroka tako ali tako na beraškej palici.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Belgrada poroča oficijalni telegram srbske vlade: Černjajev, (ki je bil dosedaj le komendant južne ali moravske armade) je imenovan za vrhovnega komandanta cele timoške in móravsko armade. Ker je bila sprejeta nova linija, ob katerej se bode bojevalo, zapustili so Srbi Zajčar brez boja. (Torej kakor smo včeraj rekli, zdaj imajo čisto nov plan, Črnjajev bode razdrobljene moči zbral in upamo, da zmaga.)

Čolak-Antič je pri Senici imel srečno tridnevno bitko s Turki in je razbil jeden del Turške vojske.

O črnomorskem vojski v Hercegovini so vesele novosti. Muktar-paševa vojska v Trebinji uže nema kaj jesti. vsak vojak dobiva uže le polovico porcijs dnevnega živeža; ker tudi njih upanja, da bi Turki od kod pomč dobili, moral se bodo udati.

V Belgradu hite delati za vojsko. Brzo se eksercirajo novi vojni oddelki. Vlada je naročila v vnanjih deželah mnogo orožja in kanonov. Kneginja je dala zopet en milijon iz svojega premoženja za to, da se formira ena legija tujih prostovoljcev. Iz Rusije vedno dohajejo prostovoljci in se pošilja denar. Ljud-

nijo. Njene obrvi so se vzdignile, oči so postale veče in zasijale radosti.

Sanin se ozre . . . Po lici mladega človeka je nastopila rudečina, trepavnice so zamigale, nosnice so se zmrzile. On potegne sapko skozi stisnene zobe, vzdihne . . .

— „Emil!“ vsklikne deva . . . Emilo mimo!“

Počasi so se odprle velike črne oči, gledale so še topo, ali uže so se zasmijale; to smehljanje se je polagoma spustilo tudi na blede ustne. Potem je vzdignil dolej visečo roko in jo mahoma položil sebi na prsi.

— „Emil!“ ponovi deva in vstane. Izraz njenega lica je bil tako silen in jarek, da se je vidilo, da morajo zdaj zdaj privreti solze ali izkipeti srčno smijanje.

— „Emil! Kaj je tu? Emil“, se zasliši za durmi — in v sobo stopi brzim korakom snažno oblečena dama, s srebrnosivimi lasmi in rjavkastim licem. Gospod precejšnje starosti je stopal za njo; za njenimi plečami pa se je pokazala glava služabkinje.

— Deva jim steče nasproti.

— „On je rešen, mama, on je živ!

stvo je pripravljeno vse žrtvovati za obrambo domovine. Tudi knez je odločen za neudanje.

Turki so ujeli dr. Lenka, Avstrijca, ko je srbske ranjence zavezaval na bojišči. Gnali so ga pred pašo, a ta zagledavši genfski križ na zdravnikovej desnici, misli da to zasramuje Mohameda in da zdravnika na kosce razsekati. Tako se piše iz Izvora dunajskemu „N. W. T.“

znanega kričača Chesnelonga. Boj bode vsekako prav srdit! — Ponosnost reakcijonske stranke v senatu je sedaj uže taka postala, da misli pri prihodnji, predsednikovi volitvi, povzdigniti k tej časti Bouffeta! Žalostno je, ali vendar niso brez upa do zmage!

Ravno sedaj imenuje dekret prezidenta Francoskega za predsednika prihodnej parižki rastavi znanega inžennerja in republikanskega senatorja Kranza

Ker so se pri debati o vojskinem budetu pokazale marsikatere neprijetne stvari, in so republikanci prav pridno črtali, hoče sedaj minister in generel Cissey odstopiti. Govori se, da bode mesto njega poklican general Chanzy.

Iz Jeruzalem se v Berlin piše, da se tam kristianje boje, da bodo Muselmani z orožjem črez nje pali.

V angleškej dolnjem zbornici je 7. avgusta zopet glas vzdignil se, ki je grajal umazano in grdo angleško politiko, ki zoper kristijane podpira divje Turke. Poslanec Anderson je namreč vlado zavoljo turških neusmiljenosti in krutosti interpeliral. Več govornikov mu je pritrkalo. Podsekretár vladni Bourke je zagovarjal Disraelija in Elliota, pa ob jednem bral poročilo angleškega poslaniškega tajnika, ki prizna, da so Turki 60 vasij razdelili in 12.000 kristjanov pomorili.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. avgusta.

Na zboru moravskih poslancev, o katerem smo uže poročali, stavil je grof Egbert Belkredi predlog, da naj bi se narodni moravski zastopniki ne udeleževali več obravnav državnega zabora. Nemški listi poročajo, da predlog le-ta njih bil sprejet od večine.

V pravne sudske organizacija je sedaj dokončana. Zadnji „državni zakonik“ prinaša ministerske naredbe, katere urejujejo notranjo organizacijo tega zavoda.

Oficijozni listi prinašajo in z veliko zadovoljstvo razširjujo vest, da so sedaj v jednosti dokončane nagodbene obravnavi mej cis- in translajtansko vlado, in da sti se ti dve vladi zjednile tudi pri vprašanju nacionalne banke in njene razdvojenja. V tem, da obstoji to zjednjenje, o tem pa se pridno molči in zavoljo tega je razumljivo, da to „pomirje“ njih padlo na rodovitna tla občnega zaviranja in vsestranske vere. Poročajo, da je državni kancler poklical magjarskega, ministarskega predsednika na Dunaj — k imenitnim razpravam. Vest se od druge strani demenira, ali vendar je mogoče, da hoče Andrássy zastaviti svoj vpliv, ter sam vzeti Tisza v svoje roke, da bi postal bolj mehkega srca nasproti cisljanskim terjatvam. Potem pa se ve o zjednjenju in v občno zadovoljnost dokončanih obravnavah govoriti ne smemo!

Vnanje države.

Na Romunskem je nastopilo novo ministerstvo, ter razvilo svoj program. Kakor navadno, obeta v tem programu da bodo vedeni spolnovalo postave, ter delalo vse dobro. Držati se hoče tudi stroge neutralitete!

Na Francoskem leži sedaj težišče političnega življenja v senatu, kjer se levica in desnica po navadi poprejšnje nar. skupščine nasprotuje in jedna drugaj polena na pot nastavljate. Na mesto umrlega Casimir Peiriéra volil se bode nov senator, 12. tega meseca. Levica je postavila za svojega kandidata, pravosodnega ministra Dufaura, desnica pa južno francoskega kupčevalca s suhim mesom,

znanega kričača Chesnelonga. Boj bode vsekako prav srdit! — Ponosnost reakcijonske stranke v senatu je sedaj uže taka postala, da misli pri prihodnji, predsednikovi volitvi, povzdigniti k tej časti Bouffeta! Žalostno je, ali vendar niso brez upa do zmage!

Ravno sedaj imenuje dekret prezidenta Francoskega za predsednika prihodnej parižki rastavi znanega inžennerja in republikanskega senatorja Kranza

Ker so se pri debati o vojskinem budetu pokazale marsikatere neprijetne stvari, in so republikanci prav pridno črtali, hoče sedaj minister in generel Cissey odstopiti. Govori se, da bodo mesto njega poklican general Chanzy.

Iz Jeruzalem se v Berlin piše, da se tam kristianje boje, da bodo Muselmani z orožjem črez nje pali.

V angleškej dolnjem zbornici je 7. avgusta zopet glas vzdignil se, ki je grajal umazano in grdo angleško politiko, ki zoper kristijane podpira divje Turke. Poslanec Anderson je namreč vlado zavoljo turških neusmiljenosti in krutosti interpeliral. Več govornikov mu je pritrkalo. Podsekretár vladni Bourke je zagovarjal Disraelija in Elliota, pa ob jednem bral poročilo angleškega poslaniškega tajnika, ki prizna, da so Turki 60 vasij razdelili in 12.000 kristjanov pomorili.

Dopisi.

Iz Črnomrlja 7. avg. [Izv. dop.] Naša čitalnica je res nekaj časa dremala in dopisnik vaš opomnil je odbor, da bi kako zabavo učinil in društvo oživil. To se je zgodilo. V nedeljo 6. avgusta se je pričelo kegljanje na dobitke, kojega se je mnogo udov in neudov udeležilo — v korist čitalnici našej. Potem je bila tombola. — Občinstva je bilo mnogo v grajskem vrtu, ki je bil res krasno pripravljen. Družba se je živahnog zavabala, —

ko zadoni zbor in pri mesečnom svitu se je zapelo „Slovo“ Kocijančeve, potem „Domovini“. „Srbska popotnica“ bila je navdušeno sprejeta. Naši pevci so zopet pokazali, da jim je res mar, kadar velja v prospeh narodne stvari kaj pripomoči. Upamo pa, da bodo še večkrat kaj storili, kajti petje vnema srce, blaži duha, nas oživlja in navdušuje. Včerajšnji dan je uže zopet nov dokaz, da njih še v Belej krajini odmrl narodni čut in zavest,

Le tako naprej! Časi in prigodjaji so nad vse imenitni za Slovane. Kaj pa dela naša sestrica čitalnica v Metliki? Na noge!

vsklikne deva, ter prisrčno objame vstopivšo damo.

— „Kaj je tu?“ ponovi ona. „Ko sem šla proti domu, zagledam gospoda doktorja in Luizo . . .“

Deva začne razkladati, kaj se je zgodilo; potem stopi k bolnemu, ki je vedno bolj in bolj k sebi prihajal — in vsem se je bralo veselja smehljanje na obrazu.

— „Vi ste ga, kakor vidim, drgnili s krtačami se obrne doktor k Saninu in Panteleonu — prav dobro ste učinili . . .“

„Jako dobra misel je to . . . zdaj hočemo videti, kaj bode še na dalje treba storiti.“

On ga potiplje za žilo.

— „Hm! pokažite jezik!“

Dama se marljivo k bolniku skloni; on se še veselje zasmehlja, obrne v njo oči . . . in zarudi.

Sanin se spomni, da je zdaj postal nepotreben, ter gre v konditorsko sobo. Še nij prijel za kljuko uličnih vrat, ko se deva zopet pred njim prikaže in ga ustavi.

— „Vi uže greste,“ začne ona in mu ljubeznjivo v lice pogleda. „Jaz vas ne zadržu-

jem, ali vi morate brezpogojna priti denes zvečer k nam. mi smo vam neskončno obvezani — vi ste rešili brata — mi se vam hočemo zahvaliti — mama tako hoče. Povedati nam morate, kdo da ste in se znami veseliti.“

— „Jaz se odpeljem denes v Berolin, reče Sanin.“

— „Lehko še odložite in počakate, reče deva živo. Pridite k nam črez jedno uro na šokolado. Obljubite? Jaz moram zopet k njemu.“

„Pridete?“

Kaj je bilo storiti Saninu.

— „Pridem,“ je bil odgovor.

Lepotica mu naglo poda roko, steče nazaj v sobo — on pa je stal na ulici.

IV.

Ko se je pol ure pozneje Sanin vrnil v konditorijo „Roselli,“ so ga spredeli kakor sina. Emil je sedel na ravno tistem divanu, na katerem so imeli ž njim opraviti. Doktor mu je zapisal zdravila ter zapovedal, „da morajo naj več pozornost obračati na njegove občutke,“ ker je jako nervoznega temperamenta in naklonjen k boleznim srca. Deček

Iz Dunaja 7. avg. [Izv. dop.] Naši ministri, ki so bili sedaj večjidel na odpustu, morali so kar nakrat priti na Dunaj. 1. avg. bilo je ministrsko posvetovanje; 5. avgusta bila je kabinetska konferenca, koje sta se udeležila baš iz dopusta prišla ministra financ i trgovstva. Ne ve se za gotovo, o čem se je razposlalo. Vsakako morejo biti važni predmeti, s kojimi se je celo ministerstvo moralno v kvar jati. Ker se je to tako nakrat zgodilo, jih je mnogo mnenja, da se je posvetovalo o razviti orijentalnega uprašanja. Objavljeno je uže, ka se i pri nas mobilizira. V Pragi je bilo naročenih mnogo bandažnih priprav to sem izvedel iz zelo zanesljivih krogov; na penzionirane častnike se je razposlala okrožnica, ka se imajo v slučaji mobilizacije tudi za službo pripraviti. Zelo marljivo dela se na Ahacijskih kanonih. Nadvojvoda Albrecht je iz svojega inšpeksijskega potovanja nakrat prišel na Dunaj, ne da bi bil svojo inšpekcijo dovršil. Ako ravno nekateri listi trde, da je nadvojvoda Albrecht le zaradi tega moral priti na Dunaj, ker je obolel se nam to nekako neverjetno dozdeva, ker bi, ako bi bil bolan gotovo šel v kakove toplice, a ne v soparen i nezdrav, poleten dunajski zrak.

Ministri bavili so se tudi z nagodbeno obravnavo. Neverjetno je, kar trde nekateri listi, da se je vprašanje o ogerskej banki rešilo, i sicer celo povoljno za Cislajtanijo. Oficijozi hote to iz dveh momentov razlagati, i sicer prvič: ker je minister de Pretis porazumlenje dosegel (!?) in drugič, ker kurs bankinih akcij raste. Čudno, črez vse čudno je tako rezoniranje, i le oni je kos takovemu pisarenju verjetnost pripisovati. ki si naše ministerstvo z nimbusom obdano misli, ki ga nikakor nema iz znanih antecedencij. Hočemo še čakati!

Kar je za nas zanimiveje, je to, da hoté si zopet denarja izposodi. Zadeva posojil baš v tem momentu mora imeti globokeje uzroke, nego si morebiti domišljujete. Da bi za navadne državne stroške baš sedaj toliko treba bilo, temu celo naši zelo lehkoverni Dunajčani ne verjamejo. Morebiti se v kratkem razjasni, zakaj da potrebujemo denarja. Da tačas pak se nam nikakor nij treba zibati v prijetnih iluzijah, kajti doba sedanja je tudi za Avstrijo črez vse resna.

je bil uže popred podvržen omedlevcam ali dosle še nij bil noben napad tako dolgotrajen in silen. Doktor je objavil, da zdaj nij nobene nevarnosti več. Deček je bil oblečen, kakor je rekonvalsentom prilično, v prostorno ponočno sukno; mati mu je zamotala okoli vrata visokomodro volneno rutico, njegov pogled je bil vesel, skoraj prazničen in tudi vse okoli njega je bilo praznično. Pred divanom na okrogloj mizi pokritej čistim miznikom se je vzdigoval z dišečo čokolado napoljen, s čaškami in karafinami s sirupom obstavljen, velik porcelanast kavarnik. Šest tenkih voščenih sveč je gorelo na dveh starih srebrnih svečnikih. Na jednej strani divana je preleplo kreslo (naslonjača) razkrivalo svoje mehko objetje — in v to kreslo so posadili Sanina. Vso prebivalstvo konditorije, s katerim se je danes seznamil, je bilo zbrano, ne izvzemši pudeljna Tartaglije in mačka; vse se je videlo neskončno srečno; pudelj je kihal same radosti, maček je hodil in zopet žmurlil.

Sanina so prosili, da jim razjasni, od kod

Politična situacija je baš sedaj najmanj sigurna in morebiti se nahajamo pred dnevnem veličem dogodka.

Iz Dunaja 8. avgusta [Izv. dop.] Prvi neuspehi srbske vojske so povod tukajšnjim listom, na daleko in široko razmotavati stališča Srbske napram Turčiji, napram državam, ki se najbolj zanimajo za izid srbsko-turške vojne. Mej tem, ko nekateri listi misijo, da je Srbija po prvih neuspehih svojega orožja predana na milost in nemilost Turčije, zatrjavajo drugi, da bode sedaj diplomacija zopet začela rolo igrati, ter se Turku protistaviti, da bi po svojej azijatskej navadi na srbskih tleh moril, skrunil, požigaval in pokončaval. Nekateri listi hoté celo vedeti, da bode sedaj Rusija svoj princip o neintervenciji zapustiti primorana, ter da bode aktivno v boj stopila proti Turčiji. Razlogi za to trditev so jasni. Rusi so se za Jugoslovane preveč engažirali, da bi jih sedaj, ko je Srbom napočil kruti čas, pustili na cedilu. Ako bi Rusija sedaj v odločilnem momentu ne hitela na pomoč Srbom, zaigrala bi si s tem za vse čase simpatije Jugoslovanov. Rusija bi nehala biti to, kar sama o sebi trdi, podpornica slovanskih trpinov na jugu. Ruski narod javno zahteva, naj bi njegova vlada z vojaci hitela Srbom na pomoč, da se slednjič jedenkrat zatare najkrutejši zatiratelj Jugoslovanov. Citiral vam budem za danes dve izjavi lista, ki Slovanom nij prijažen, a ki je v drugem oziru za to, da se Turek jedenkrat iz Evrope izžene. Oni list pravi: „Ruska vlada je slovanskim časopisom dovolila, svoja panslavistična načela prosto razmotavati; ona (vlada) tudi nij drugače mogla gledé jednoglasneg a klica naroda. Nijedna bojna od Napoleonovih časov sém (leta 1812) nij duhove ruskega naroda tako razburila, kakor baš razvijajoči se krvavi igrokaz v slovanskih provincijah, in nikdar nij bilo rusko srce glasneje v pričakanji, kot sedaj, ko se vedno bolj kaže, da konečni vspeh ne bode na strani Slovanov. Ali se je čuditi, da rusko novinstvo, posiljeno od javnega mnenja temu tudi zadostuje in da v okrožnem toku v novinah izjavljen gnjev nahaja vedno močnejši odmev i v javnem mnenju Rusije?“

Tako se izjavlja „N. Wien. Tagblatt“ v

uvodnem članku od 5. avg. Baš isti list, ki je na Dunaji najbolj razširjen, piše zopet 7. avg. v uvodnem članku „die wachsende Flut“ te-le stavke:

„Naraščajoče valovje narodnih izjav doseglo je obžir, ki si jih general Ignatijev, tako rekoč državni reprezentant ljudskega toka pri svojem bivanji v Petrogradu ukoristi, ter jih pri carju v dostojnem svitu razkazuje. Uže se je morala carica postaviti na čelo podpornega komiteja, ki se je osnoval v blagoranjencev v Srbiji, Bosni, v Hercegovini. Dame iz vseh družin, ne izvzemši najvišjih sprejemajo beli trak z rudečim genfskim križem in zapuščajo dom in ognjišče, da prineso ranjencem tolažbe, pomoči in postrežbe. Trgovci in kmetje donašajo velike svote, mej tem, ko cele vrste uradnikov za časa „osvobodilnega boja slovanskih bratov“ del svojih plač prepuščajo na dobro lazaretov. Razmere patriotične agitacije postajajo vedno gigantične. Entuzijastično pozdravil se je v vseh krogih izgled Samarinov iz Moskve, brata znanega publicista, ki je za svrhu srbskega boja za svobodo iz lastnega 3 sto tisoč rubljev daroval, ter sam se svojo soprogo zapustil Moskvo, podal se na bojišče, da bi stregel ranjencem. In lehko bi vam še tisoč in zopet tisoč jednacih izgledov naveli, da inozemstvo izvē kako globoko in vseobčno so navdahnjeni ruski narodni krogi od navdušenja in milosrđja za borilce proti polumesecu.“

Nij-li dobro, da nemški svet čita iz lastnih novin, kako se briga Rus za svojega brata trpinu na jugu? Hvalo moramo vedeti, da se še takovi nemški publicisti in žurnalisti nahajajo, ki navdahnjeni človeštvtom takova fakta svojim čitalcem objavijo, zraven toliko spačenih nemških koristolovcev in brezsrečnežev. Nemški in nemškutarski Turek, tu si jemlji izgled od svojega brata Nemca, morebiti te zmorejo da zapustiš pota svoje spridenosti in popačenosti.

Rad. Pukl.

Domače stvari.

— (Janežičeve slavnosti) se bodo od vseh krajev udeležili 13. t. m. Slovenci. Vendar ker svečanost nij politična, odredil je odbor, t. j. ukaz je dobil od politične oblasti, da ne sme nobeno društvo z zastavo priti.

da je, katerega rodu, in kako mu je ime. Ko je on rekel, da je Rus, ste se dami jako začudili in vzdihnili in ob jednem rekli, da govorí odlično nemški in da, če hoče rabi govarjati se francosko, more posluževati se tudi tega jezika, ker ga one dve dobro razumete in ga rabite. Sanin je nemudoma porabil ta predlog. „Sanin! Sanin!“ Dame si nijso nikendar mogle misliti, da se rusko ime tako lehko izgovori. Tudi ime: „Dimitrij“ se jima je dopalo. Starša dama pristavi še, da je slišala v svojej mladosti prekrasno opero: „Demetrio e Polibio“ in da je „Dimitrij“ mnogo boljše kakor „Demetrio“

Na tak način je Sanin besedoval celo uro. Od svoje strani so mu razložile dame vse podrobnosti svojega življenja. Največ je govorila mati, dama sivils las. Od nje je Sanin zvedel, da jej je ime Leonora Roselli, da je ostala vdova po smrti svojega moža, Ivana Batista Roselli, ki se je pred 25 leti naselil kot konditor v Frankobrodu, da je bil prav dober človek, če tudi hude jeze in ošaben in pri tem še republikanec. Pri teh besedah

pokaže gospa Roselli na njegov portret, ki je bil slikan z oljnatimi barvami in ki je nad divanom visel. Reči pa moram, da slikar — „tudi republikanec“ kar je nekako z vzdihom pristavila gospa Roselli, — nij popolnem vlovil njegove podobe — ker na portretu je pokojni podoben mračnemu in surovemu brigantu iz rodu Rinaldo Rinaldini! Gospa Roselli sama je bila rojena v starinskem in krasnem mestu Padovi. Ali od dolzega bivanja v Nemčiji se je uže popolnem ponemčila. Potem še pristavi, žalostno z glavo pomajaje, da je tale njena hči in ta sin, (ona pokaže na vsacega posebej s prstom); hčer imenujemo Emo, sina pa Emila; da sta oba prav dobra in poslušna otroka, posebno Emil... („Ali jas nijsem poslušna?“ se oglaši hči — „Oh ti si republikanka,“ odvrne mati), da opravila sicer ne grejo tako dobro, kakor tačas, ko je še mož živel, ki je bil, kar se konditorije zadene velik, mojster... (Un grand' usno!) pristavi s temnim obrazom Pantaleone), ali ipak stoji vse tako, da lehko živimo.

(Daije prih.)

Torej pojte brez zastav, — a prinesite sobojo dobro slovensko srce!

— (Ujeli so) pri Savi, kakor se nam poroča, oni dan z ljubljanskega grada pobegega kaznenca Mačka, ter pripeljali ga včeraj zopet v zapor, od koder mu menda sedaj ne bo več tako lehko popihati jo. Kaznenec je bil jeden najnevarnejših in drznih tativ iz Mengiške okolice.

— (Iz Blede) se poroča: denes zapusti nadvojvoda Ludevik Viktor, najmlajši brat cesarjev, ta kraj, v katerem je več tednov bival. V četrtek zvečer, pred odhodom njegovim, so mu napravili osvečavo na jezeru z godbo, katero je vršila navlašč iz Ljubljane poklicana vojaška godba.

— (Meteor.) Pri Ptjni so 5. t. m. ob pol devetih zvečer videli lepo sveteč meteor.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 8. avgusta.

Anton Dermota, 20 let star, irbarski poomočnik iz Kamne gorice, je zatožen, da je 17. aprila 1876 zvečer v Kamnej gorici Janezu Mraku oko izbil. — Na velikonočni pondeljek letošnjega leta zvečer je bilo namreč več fantov, mej njimi Janez Mrak, Anton Ovsenek, Anton Slavec in France Svetina pod lipom pri Tomanovej hiši v Kamnej gorici. Anton Dermota in Anton Slavec sta bila nekoliko vinjena, začela sta onim drugim zabavljati in vsled tega so se potem fantje zgrabili in je jeden Janeza Mraka z nekim ostrim orodjem, najbrže z nožem, na levo oko tako sunil, da je prej zdravo oko precej iztekel in, da je poškodovani na tem očesu vid za vselej izgubil. Tega dejanja zatožen je bil Anton Dermota, in sicer se je zatožba opirala na sledče sumljive okoliščine. — Zatoženi Anton Dermota sam priznaje, da je bil na mestu dejanja, da je tija naročje polem prinesel in da se je s poškodovanim Janez Mrakom preprial. Priča Anton Ovsenek je videl, ko je zatoženec v Janeza Mraka skočil, proti njemu namahnil, in da je Mrak precej potem zastokal in z roko oko zatisnil. — Priča Dorko Toman je slišal

poškodovanega Mraka z besedo „Func“, t. j. tak, ki zarad telesnih slabosti nij sposoben za vojaško službo, jednega fantov, katera sta pri njem stala, to je France Svetina in Anton Dermota zmerjati in da je tisti, kateremu je to veljalo, v Mraka skočil. Priča France Svetina je slišal obtoženca bahati se, da je pri omenjenem tepežu cel čas odprt nož v roki imel in priložnosti iskal Janeza Mraka napasti.

Glavna priča Anton Ovsenek je bil pri denašnji obravnavi omahljiv, on je svojo izpovedbo v preiskavi skrčil in rekel, da nij videl zatoženca namahniti. Ta slučaj je gosp. zagovornik dr. Ahačič dobro porabil, dokazal negotovost stvarij, in gg. porotniki so glavno jim stavljeno vprašanje z 11 proti jednemu glasu zanikal in zatoženec Anton Dermota je bil hudodelstva nedolženega izpoznan in precej na proste noge izpuščen.

Razne vesti.

* (Cesar, rešitelj iz smrtne nevarnosti.) Iz Ischla se „Lincer Tagesp.“ poroča: 29. julija je šel cesar, v družbi svojega adjutanta mimo tako imenovanega „Rettensbaškega“ prepada. Štiriletno otroče, katero je nekje po skalovju plezalo, je pri tej priči padlo v globočino. Na kričanje otrokovo preskoči visoki gospod, ki je izurjen pogorski lovec, pet metrov široko razpoko, ter zgrabi nad globočino v koreninah visečega otroka, ter ga prinese na varnost in potem po svojem adjutantu v bližnji mlin k neskrbni materi. Žena je skesanjo padla na kolena pred blagim rešiteljem, kateri jo je povendar prav živo zbog njene malomarnosti pokaral.

* (Škof samomorec.) Pred nekaj dnevi je umrl dr. Lutscher, katoliški škof v Meathu v Irlandu. Duševno nekoliko bolan, prevezal si je bil sam vrat.

* (Pomoč zoper smrdljivo meso) v poletnem času je hipermangan = kisel-kali (Uebermangansaures Kali), ki se dobiva lehko iz vsake apoteke, dekagram za 15 kr. Jeden dekagram pa bi bil skoro za stokrat po jeden klgr. smrdljivega mesa očistiti, ker zrnice, kot jedna pšenica veliko, te manganskalijeve soli, vrže se v četrt litra čiste vode; koja rudeča postane, ko se zmeša. Smrdljivo meso se s to vodo polije in prepere v snažnej skledi. Najedenkrat rudeča voda postane gosto

rujava in meso nema več duha. Zmije se še dobro s čisto vodo in se dene kuhati. Meso je okusno in popolnem kot juha zdravo. Naj poskusijo po deželi naši ljudje, kakor sem jaz.

Br.

Dunajska borza 10. avgusta.

Dnevno telegrafirano poročilo				
Enotni drž. doig v bankovnih	66	rid	35	kr.
Enotni drž. doig v srebru	70		15	
1860 drž. posojilo	110		75	
Akcije narodne banke	855		—	
Kreditne akcije	143		25	
London	123		80	
Napol.	9		85	
C. k. cekini	5		93	
Srebro	102		40	

Loterijne srečke.

V Gradci 5. avgusta: 54. 36. 26. 48. 43.

Na Dunaji 5. avgusta: 78. 71. 18. 67. 30.

V konceptu uže jako izurjen (249-2)

jurist

želi takoj vstopiti v službo kacega slovenskega advokata. Poprašanje pri administraciji „Slov. Nar.“

Umetne zobe in zobišča (Luftdruckgebisse),

ustavlja brez bolečin, ter opravlja plombacije in vse druge operacije z zobi.

zdravnik za zobe Paichel,
stanujoč pri Hradeckega mostu v Malitovej hiši (prvo nadstropje.) (252-2)

Clovek,

kateri zna pisati in brati, kateri se zastopi pri kup-
diji lesa in se zamore skazati z dobrimi spričevali,
se išče pri **Pavel Polegex**-u
(251-2) Žabjek, hišna številka 122.

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini
bolezljiv z vsoščnim učinkom in sicer tako,
da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo
pri hiši imeti. (53-20)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,
lekariju, na dunajskoj cesti v Ljubljani.

Naznanilo.

Zarad snaženja prostorij ostane **kranjska de-
želna blagajnica** od 11. do vštetege 14. avgusta
1876 zaprta. (247-3)

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 6. avgusta l. 1876.

!!! Živelja konkurenca !!!

Ambrožić-eve jezerske kopelji

v Bledu (231-4)

Novo izdelane, najlegantnejše, najpraktič-
nejše in **najcenejše** vseh bledskeh kopelj so
p. n. gostom vedno na razpolaganje. Cena za

goste 15 kr., za dijake 10 kr.

Tudi ste dve lepi **ladiji** za goste priprav-
ljeni. — Dobivajo se ravno tam tudi po nizkih
cenah lepa lesorezna **podobarska dela**.

!!! Živelja konkurenca !!!

!!! Svoji k svojim !!!